

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5 60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljajo naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Vrli Gorenjci!

Vsak razumen človek mora uvideti, da je «Gorenjec» največjega pomena za celo Gorenjsko. To spoznavajo tudi že naši kmetje, ki se vedno bolj in bolj oklepajo «Gorenjca». Da se pa list razširi še bolj, in da se idej, katere zastopamo, navzame vsak posameznik, za to skrbeti je dolžnost vsakega naprednega moža. Izginiti morajo izmed nas ljudje, ki nimajo več razuma, kakor kako živinče, ki gre tja, kamor ga vlečeš. Bog nas ni ustvaril zato, da mi dlanemo in da uživajo sad našega truda ljudje, ki nič ne delajo. Bog nam je dal razum, da lahko sami presodimo, kaj je prav in kaj ni prav, zato je pa tudi poniževalno za človeka, ki je ustvarjen po božji podobi, da drvi brez premisleka za raznimi ljudskimi sleparji, katerim je vera samo sredstvo za razuzdano, brezskrbno življenje. Da se razžene gosta megla, ki se leži po naši lepi Gorenjski, za to je poklican v prvi vrsti «Gorenjec». «Gorenjec» bode tudi nadalje brezobzirno kazal nasprotnike slovenskega ljudstva v pravi luči. Dolžnost naših somišljenikov pa je, da razširjajo «Gorenjca» po svojih močeh in da mu pridobijo v novem letu kolikor mogoče naročnikov. Naš list

nima nikakega fonda, kakor ga imajo klerikalni listi, naš list ima samo zveste prijatelje in zveste naročnike, ki nam pomagajo v boju zoper h'navske sovražnike slovenskega ljudstva. Do teh svojih prijateljev in naročnikov se obračamo s to prošnjo: vsako v novem letu, proseč jih, da nam še nadalje ostanejo zvesti prijatelji. Razširjajte «Gorenjca», in mi vam jamčimo, da dosežemo še lepših uspehov, kakor smo jih doslej. Z geslom: Vse za blagor slovenskega zatiranega ljudstva! stopamo v novo leto, ne boječ se niti skrivnih niti očitnih sovražnikov.

Vsaka dobra stvar mora konečno zmagati, zato trdno upamo, da bodo zmagale tudi ideje, katere zastopamo. Tema se mora umakniti luči, potem bode zopet sreča na svetu.

Vsakega dosedanjega naročnika bode v novem letu sveta dolžnost, da nam pridobi vsaj še enega novega naročnika, kajti «Gorenjec» je ed n najcenejših slovenskih listov, ker stane samo 4 krone na leto.

Da bomo mogli pa tudi podajati zanimiva in točna poročila, zato prosimo, da se nam pošiljajo vedno in zanesljivo vsi najvažnejši dogodki s cele Gorenjske, potem bo «Gorenjec» res pravo glasilo vseh trezno mislečih in za blagor naše Gorenjske res vnetih

Gorenjcev. Naj ne manjka v listu nobene vasi, odkoder ne bi prišla v svet resnica, ta ljuba hčerka božja. In če se bomo po možnosti ravnali, potem nam je bodočnost zagotovljena. Torj naprej!

Uredništvo «Gorenjca».

In zopet na ovinku.

Ko se je po osvobojeju srbske države od turskega jarma začel medsebojni boj med Karažorževiči in Obrenoviči, vsled katerega se je prešlo cele potoke bratske krvi in vršilo nebroj javnih in zavrtnih umorov, dežela in ljudstvo pa pešala in hirala vedno bolj in bolj, — stavila se je od meročajne srbske strani na Dunaju ponudba, naj Avstrija zasede Srbijo in napravi red. To ponudbo je odklonila dunajska vlada. Bodisi iz strahu pred Rusijo, bodisi — in to je še bolj verjetno — ker so bili dunajski državniki mnunja, da je Avstrija nemška država in bi bilo državnim smotrom v kvar, če se okrpi in pomnoži slovanski živelj.

Če se danes spomnimo te epizode, imamo čut človeka, kojemu je bil usojen glavni dobitek, ki pa ga je zaspal.

Če bi bili voditelji avstrijske države imeli v začetku preteklega stoletja prepričanje, da

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Dragi moj!

Konec naj bo teh špasov; sedaj se pogovorimo kaj resnega, je rekel župnik v Kolovratu pod sivim snežnikom svojim gostom na godovanju. In pričela se je politika. Liberalci so bili tarča, na katero se je streljalo z vsemi mogočimi projektili iz teh pijanih kanonov. Vsi grehi, mali in veliki, od vseh liberalcev, dobrih in hudih, so se vlekli na dan. Tekmovali so prečastite, vina polne duhovne posode, katero izmed njih bo prej pokopalo zavrnjenega liberalca v blato. Izlivali so žolč, svoje blagoslovljene trube pa so zalivali z vinsko kapljico, katero je pa menda dobri Bog ustvaril samo za ljudi, utrujene v težkem delu, in bolehnim v okrepčanje.

Zdajci se dvigne na zgornjem koncu mže srednja postava, baje lastna nekemu župniku iz okolice. Obsiren trebuh nasloni na bogato obloženo mizo in nagne ž njim

krožnik, na katerem je bil še ostanek mastne polivke ravnokar zavžitega jajca. Polivka se zlije po črnih hlačah in polagoma kaplja na tla. Z lepo zalito roko in debelimi prsti razmaže jo po hlačah in pravi:

«Častita gospoda! Oprostite mi mojo nerodnost — Ni pa to snov mojega govora, namenil sem se, da Vam izpregovorim o vse kaj drugem. Prosim da se med tem odkašljate in izpraznite vsak iz svoje kupice to božjo kapljico. Ravnajte se po mojem izgledu!» Govornik izpije polni kezarec.

«Vivat! Živio!» hrešče tanki in debeli glasovi. Cmakanje z jeziki in druge podobne ovacije govorniku se vrste tako, da do'go ne more pričeti z govorom.

«Amiči! Bratje v Gospodu!»

«Bravo, bravo! samo kmalu končaj!»

«Gospoda! Povedal vam bom danes zgodbu iz življenja, lastne doživljaje. Ne bom pa opisoval kako težavno, čez vse neprijetno pot k bolniku, temveč povedati vam hočem pikantne doživljaje, katerih se nihče izmed vas ne sme braniti, ker le-ti so mala izprememba v našem pustem, težavnem in napornem življenju. Naj vam bo moj govor

očitna izpoved — odvezo vem, da ste mi dali že naprej — obenem pa svarilo, — začnem z besedami sv. pisma, ki pravi: Bodi te kotki kakor golobi in zviti kakor kače. Tam dol v lepi ravnini na polju, kjer sem prej služboval, kakor vam je znano, za kapelana ali kakor pravijo župnikovega in božjega namestnika, se mi je nekaj časa godilo prav slabo. Postrežček mi je bil organist, kuharica župnikova milostiva, sitna babnica, ki je zaporedoma otirala svoje kosti pred osornim, sicer pa nji čez vse pokornim župnikom. Nobene zabave, hrana slaba in že sem mislil, da bom moral poginiti v teh neznoznih razmerah. Nobenega berila, nobene pikantne knjige ni imel župnik za posoditi in tako sem res pričel prebirati brevir ter naš «Witzblatt» — Dañico.

Srečen slučaj pa je hipoma izpremenil moj slabi peložaj. Moj postrežček, organist, je mnogo bolj pridno brisal prah s sodov v kleti, kakor pa iz molitvenika in omar. To me je spravilo enkrat v ne malo zadrego. Nepričakovano me ohišče dekan. Po kratkem pogovoru poklične na pručico, čes, da mora izmoliti še kratko molitvico. Seveda

Avstrija ni nemška država — katero prepričanje danes morda že imajo — in če bi bili imeli pogum izvajati iz tega prepričanja že takrat posledice, katerega poguma pa tudi danes še nimajo, bi bila davno že rešena vsa narodnostna vprašanja.

To se pa ni zgodilo. V času, ko je Napoleon že proklamiral važnost narodnostne ideje, imeli smo svoje vojake v trdnjavah ob Renu, velik del najboljših krvi pustili smo v Lombardiji in Veneciji. Povsol smo ovirali normalni zgodovinski razvoj: ob Renu zedinje Nemčije, v Lombardiji zedinje Italije. Posledica je bila Sadova, neomejena premoč mažarskega elementa, ki onstran Litve tlačil Hrvate, Srbe, Rumune in Slovake, in je glavna ovira, da se tudi pri nas razmere ne morejo konsolidirati.

Odkar imamo ustavo, napravimo en korak naprej, en korak nazaj, en korak vstran in potem smo zopet veseli, če moremo stati nekaj časa na enem in istem mestu.

In sedaj zopet stoji državni voz na ovinku: sedanji voznik je odstavljen in vajeti je vzel v roke naš dobri znanec baron Gautsch.

O odslovljenem ministrskem predniku pravijo, da je izvršten birokrat, vztrajen delavec, briljanten št. list, in ker je bil mnenja, da je najsigurnejše stati na enem in istem mestu, obdržal se je celih pet let na povsju: ali ravnotako gotovo je in to smo posneli iz njegove lastne izpovedi v zadnjem govoru v državni zbornici, da ni imel prav nobene državniške ideje.

Njegov program bil je omogočiti rešno delovanje državnega zbora. Po našem mnenju ima ta program na sebi nekaj takega, kakor sedlati konja pri repu. Nezmožnost državnega zbora za redno delovanje je posledica naših razmer ne pa njih vzrok. Ta nezmožnost sledi iz nerešenega narodnostnega vprašanja. Kdor reši narodnostno vprašanje, ozdravi obenem državni zbor, nemogoče pa je ozdravljenje državnega zbora, dokler narodnostno vprašanje ni rešeno. Razen tega si je vrigel dr. Körber takoj pri nastopu sam verigo okoli vratu, ker je obljubil Nemcem, da ne dovoli Slovanom ničesar, razen v sporazumu z Nemci. Kakor pastir, ki je šel kopat zaklad,

sem tudi jaz med njegovo molitvijo pridno zvečil brevir. Ko dekan konca in vstane, držalo se je njegovih komolcev in kolen za prst na debelo prahu. Jezno me pogleda.

«Gospod kapelan,» pravi, «vi malo molite ali pa imate malomarno postreznico!»

«Imam postreznika, predčastiti,» odvrnem samozavestno.

«Se mi je zdelo, kajti ženska roka opravi to mnogo boljše!»

Dekan se je poslovil, meni pa je padla mrena z oči.

Do tedaj sem se za cerkveno petje jako malo brigal. Nacnkrat se mi je pa zazdelo, da so te cerkvene pevke premalo izvežbane, da pojo vedno ene in iste pesmi, da imajo slabe glasove, in sam ne vem, kaj sem še našel na njih.

Tu sem pričel izvrševati načrt. Povedal sem mnenje župniku, ki je sicer nevoljno nekaj godrnjal o novotarijah, vendar ni naravnost nasprotoval reformiranju cerkvenega petja.

Poklical sem organista in mu vcel pri- nesti mero vina. Natočil sem kar tudi njemu, — pa ni bila moja navada —, vedel sem, da se vselej napije že v kleti.

postavil se je v ris, okoli pa sam nastavlil stražarje, kot priče, da tega risa ne bo prestopil. In le s tega stališča nam je razumno njegovo postopanje. Na svojih ramah je nosil breme treh portfeljev, in za vsak resort je izdal krasne ukaze, imel za vsakega posameznika polno sladkih besed, pri vsem tem obsežnem delovanju pa je bil, kar nam je nazadnje sam povedal — fatalist.

Narodnostno vprašanje da se rešiti le na dvojen način: ali potom kompromisa ali potom sile. Dr. Körber je v prvih letih svojega vladanja poizkušal s kompromisom, včasih je žugal tudi s silo, ali odločnosti ni pokazal na nobenem potu. In ko je videl, da s kompromisom ne gre, in ker za uporabo sile ni imel poguma ali pa ne dovoljenja, pustil je voz običati v močvirju.

Boj proti nemški nadvladi vodila je vsa desnica, v prvi vrsti češki klub in po ebno dr. Kramar, o katerem tarnajo nemški listi, da sedaj vodi državni zbor.

Ta razmera je imela že par let značaj dvoboja in je postala med zadnje veliko državnozbornsko debato doceloma osebna. In končno je dr. Kramar zmagal. Že par let je uporabljal ta brez dvoma najbolj nadatjeni izmed sedanjih aktivnih politikov ves svoj veliki talent v češkem klubu, da je ta vztrajal pri obstrukciji, v delegacijah in državni zbornici pa je razvijal ves svoj pereči sarkazem in vse svoje obsirno znanje v dobro cizelirane pušice, ki so letele na osobo ministrskega prednika.

V zadnjem velikem govoru ga je primerjal z rimskim Kurcijem in navajal, kako je žrtvoval ta samega sebe in skočil v vrzel, da je rešil državo; kako pa dr. Körber stoji ob propadu, ima lepe in dolge govore o nevarnostih države, ne skoči pa nikdar v globino, ampak vrne se zopet domu po načelu, da je bolje biti filister v Stuttgartu, kakor Ahilej v Tauraru. Pri vsaki priliki pa mu je očital, da je dr. Körber vzrok, da stranke ne pridejo do sporazumljenja, da on ta razpor neti, ker od njega živi.

In pri tej priliki je ušla dr. Körberju izpoved, ki mu je morala zlomiti vrat.

Povedal sem mu, kaj sem ukrenil glede cerkvenega petja in da ne trpim nobenega ugovora. Revez se je prestrašil tako, da se mu je vino zaletelo. Šele, ko sem mu obljubil, da bodem tudi jaz učil mlade pevke novih pesmi in modernega petja, se je potolažil.

Ugibala sva, katere pevke bi sprejela v pouk, ali bolje, narekoval sem jih jaz, katere sem imel že določene. Seveda je bil glas in pevke zmožnost takrat postranska stvar. Določila sva dan poskušnje.

Nalil sem organistu še en kozarec, ki se mu pa ni zaletel, potem sem ga poslal, da naznani izvoljenkam moj sklep in jih pokliče na poskušnjo. Poskušnja se je vršila v kapelaniji, kjer sem imel harmonij. Kako mi je trepetalo srce, ko so prihajale deklice, stare od 16 do 18 let, zaupljive in nedolžne, ter mi poljubljale roko. Držal sem se sveto in strogo in sem jim pojasnil lepoto ubranega cerkvenega petja, zasluge pred Bogom, čast peti pred Najsvetjšim i. t. d.

Štiri, in sicer najbrhkejše so dobro prestale izkušnjo. Druge sem pa odslovil. Pouk se je pričel. Z veseljem so prihajale. Pri

Omenjal je, da če dr. Kramar trdi, da ministrski predsednik nima nikakih uspehov, tudi on (govornik) ne vidi nobenih uspehov, katere bi bil dosegel dr. Kramar po svoji taktiki. To je bilo skoro neukusno.

Nadalje pa je izjavil, da on stoji na stališču, da stalnega miru ne bo prej, nego da bojujoče stranke omagajo v medsobojnem boju in da državni organizem to še lahko prenese. To je bila očitna izpoved fatalizma in ta izpoved je po našem mnenju povzročila njegovo smrt.

Bohinjska železnica.

I.

S postavo z dne 6. junija 1901, št. 27. drž. zak., se je naši vladi dalo dovoljenje, da sme zidati več novih železnic v preloženem znesku okrog 487 milijonov kron. Med temi železnicami zavzema proga Celovec-Gorica-Trst — takozvana druga železnična zveza z Dunajem — gotovo najvažnejše mesto. V investicijskem programu so proračunjeni troški za to progo na 103,600.000 kron.

Delo na tej progi ni prevzela država v lastno režijo, temveč je isto oddala raznim podjetnikom za takozvane jednotne cene. Po čl. V. zgoraj omenjene postave mora vlada pri oddaji del — stavb in investicij — dajati prednost domači industriji, tuzemskim tehnikom in delavcem. V koliko se je to zgodilo, oziroma se moglo zgoditi, videli bomo pozneje.

Po čl. VI. te postave se morajo nadalje dela pri gradbi novih železnic tako pospešiti, da se bo mogla proga Celovec-(Beljak)-Gorica-Trst v letu 1905 izročiti javnemu prometu.

Ker nas v prvi vrsti zanima oni del železnice, ki teče po naših gorenjskih tleh, ozirali se bomo v svojih nadaljnjih izvajanjih pred vsem le na ta kos proge.

Iz Rožne doline na Koroškem vodi čez osem kilometrov dolgi predor — karavanski predor — na kranjsko stran.

Po splošnem proračunu bi znašali stroški za ta predor 24 milijonov kron. Ta znesek se je pa že sedaj prekoračil in bo treba naj-

meni pa se je pričelo novo življenje, da življenje polno življenja. Izbral sem si tudi izmed njih postreznico in odslovil organista, ki se je sicer držal kisle ne zaradi dela, temveč radi sodov v kleti, vendar, ko sem ga povabil, da naj pride, kadar bo žejen, se je potolažil.

In kako lepo sta mi stregli Francka in Ivanka. Imel sem vsak teden poribabe sobe, prišlo v najlepšem redu, nikjer ni bilo videti niti najmanjšega praška. Oh, kako mehko zrahljano posteljo sem imel! Kadar je ribala, nisem smel stopiti na tla, da nisem kaj umazal, zato sem sedel na posteljo.

«Kako mehko si mi postlala, Francka,» s m ji rekel.

Prijela je za posteljo, da se prepriča o resničnosti moje trditve. Ujel sem jo za roko in posadil poleg sebe. No, le prepričaj se, da ne lažem. Ni se branila, še malo pocinela je — uh, uh . . .

«Saj je res mehko; moja postelja doma je pa tako trda» in pomenljivo me je pogledala.

Včasih sem pa naročil Ivanka, da me pokliče drugo jutro. Imel sem kako nujno

manj kakih 15 do 18 milijonov pridati k zgornji svoti. Delo je prevzela tvrdka E. Groß & Co. na Dunaju, ki se je zvezala s tvrdko Bachstein z Nemčije.

Drugi večji predor na tej progi je pa bohinjski, ki znaša nad 6 kilometrov. Ta predor je jedini na vseh progah, pri katerem se preračunani znesek 20 1/2 milijona kron ni bistveno prekoračil. Dela v tem predoru so se izročila italijanskemu pedaniku Ceconiju, ki je v Avstriji že zaslovel po zgradbi arlberskega predora. Odpita progga od Hrušice do Bohinjske Bistrice se je pa razdelila na pet takozvanih «losov» in se je prvi ter drugi «los» oddal tvrdki Madle & Co. v Celovcu, tretji in četrti «los» italijanski tvrdki Rella & Co., peti «los» pa praški tvrdki Chierici & Picha. Ta podjetništva so prevzela dela za skupno svoto okrog devet milijonov kron.

Pred vsem vidimo, da ni niti jeden Slovencev ali tudi Slovan prevzel kakoga dela nove železnice kljub temu, da se jih je nekaj polegovalo za to, med temi izmed Slovencev tudi stavbenik Filip Supančič v Ljubljani in inžener Viljko Pollak v Trzinu.

Vodstvo železničnih in predorskih zgradb je torej samo v tujih rokah. Pri podjetništvih Ceconi, Chierici in Rella nahajamo med inženerji, uradniki in predelavci skoro izključno Italijane, podanike tujega kralja, pri tvrdki Madile je poleg Italijanov nekoliko Nemcev, največjem iz «rajha», tehnično in uradniško osovbe pri karavanskem predoru pa obstoji v veliki večini iz Ogrov, med temi dokaj Židov.

Pri vseh podjetništvih je navada, da se posamezna dela zopet oddajajo takozvanim akordantom. Med vsemi večjimi akordanti, kolikor je nam znano, ni niti jednega domačina. Italijanski podjetniki oddajajo svoja dela Italijanom, n. pr. Ceconi svoje kamenolome Gubianiju in Chlochiatiju, ki sta zaslužila prav lepe tisočake, ogrski židje pa zopet svojim ljudem. — Za izgled navedimo le kamenoloma Mrca pri Jesenicah in Kamenitnik pri Šofji Loki, kjer se dobiva kamenje za karavanski predor. Ogrski žid Fabian, ki ni niti kamenosek in ki je prišel brez bora na Kranjsko, je izpodrinil v kratkem svoja kompanijona v obeh kamenolomih in si v par

opravilo, recimo molitve; ključ sem pustil na oknu. Prišla je točno, včasih še malo pre zgodaj. Jaz sem pa spal, trdo spal, seveda včasih tudi nalašč. Prijela me je za glavo čisto na rahlo, ali pa me nekoliko poščegetala po stopalu na nogi, katero sem ravno slučajno pokazal izpod odeje. Vodil sem jih na božjo pot. Šla sva z Ivanko na Trsat, s Francko na Sveto Goro, vse skupaj sem peljal na Brezje in jim naprej molil rožni venci: — — —

Želel sem, da ostane tako. Naš naporni stan se mi ni zdel več tako neznošen. Udano sem prenašal vse težave in hitro so mi tekli dnevi življenja — — —

Napravil sem župnijski izpit in dobil farico, iz hvaležnosti pa s m vzel tudi Francko in Ivanko seboj in prav sem storil, kajti, kadar jima ni kaj po volji, skregata se malo in se polasata med seboj, mene pa puščata v miru. Tudi oni sta z menoj zadovoljni, bojim se le, kaj potem če mi prekmalu opešajo življenja moči — — —

letih pridobil že celo premoženje. Tudi drugod se menda dobi sposobno kamenje za predore; nekaj podjetnih domačih ljudi je tudi ponudilo svoje kamenje — toda ostra cenzura ni odobrila nobnega.

Za našega domačina je ostalo pri vsih podjetjih le še navadno delo težakov. V družbi z Macedonci, Hrvati in Črnogorci on pranaša kamenje, odvažja pesek ter zemljo in gleda, kako plačilo dobiva tujec in kako on.

Tedenski politični pregled.

Novo ministrstvo smo dobili za novo leto. Ministrski predsednik je postal dr. Pavel Gautsch pl. Frankenthurn, minister za notranje posle je grof Artur Bylandt-Rheidt, pravosodni minister pa dr. Fr. Klein, vsi ostali ministri so obdržali svoje portfelje. Barona Gautscha imamo Slovani še precej dobro v pomenu; on je tisti, ki je odpovedal Čehom za časa svojega ministiranja l. 1898, še tisto trohico pravic, ki so si jih bili v dolgem boju izvojevali od avstrijske vlade. Sedaj baje pravi, da bode dovolil Čehom notranji uradni jezik, več pa od njega Čehi nimajo pričakovati. Baron Gautsch se je že posvetoval z različnimi politiki, tudi slovenska državna poslanca dr. Ploj in dr. Šusteršič sta bila pri njem. — V drugi polovici tega meseca se snide državni zbor, in takrat bode mo videli, ali se je baron Gautsch kaj izpametoval, ali je še vedno — sovražnik Slovanov.

Štajerski deželni zbor se je otvoril, kakor znano, 28. m. m. Prošnji tržanov v Št. Jurju ob juž. želez., da se tržka občina izloči iz kmetskih občin, se je ugodilo ter se kmetske davčne občine združijo v okoliško občino, dočim se za trg ustanovi samostojna občina. Sprejel se je predlog nemških poslancev, da se ustanovi v Gradcu državna višja ralka. Nemci bodo potemtakem imeli tri popolne realke, Slovenci pa niti meščanske šole ne morajo dobiti. Je pač imenitna avstrijska enakopravnost. Rešilo se je več važnih predlogov. Sprejel se je tudi štirimesečni proračun-kv provizorij brez debate z vsemi glasovi proti glasovom Slovencev.

Ogrski državni zbor je cesar 4. t. m. s prestolnim ogovorom razpustil. Po masi v dvorni kapeli se ni pela cesarska pesem, kakor je bilo doslej v navadi, marveč madžarska himna.

Na Balkanu vladajo še vedno turške razmere. Turški častniki v Urfi so se uprli, ker že več mesecev niso dobili plače. Guvernerja so meli ves dan zaprtega, blagajniške uradnike so pretepli, blagajno pa sekvestirali. — V Rahu blizu Komanove je napadla 20 mož broječa vstaška četa komisarja, ki je pobral davke ter ubila njega in njegovega spemljevalca. Po napalu je prihitel v vas oddelek turških vojakov, nakar so vstaši zbežali, pustivši štiri svoje mrtve.

Rusko-japonska vojna.

Toraj je vendar prišlo, kar je moralo priti. Kar se je mesece in mesece prorokovalo, a se ni uresničilo, to se je 2. t. m. izpolnilo. Nekdaj ponosna ruska trdnjava Port Artur je padla. Osem dolgih mesecev je trajalo neprestano obleganje, a Port Artur je ostal neomajen. Z nadčloveškimi silami je branila portarturska

posadka vsako ped svoje zemlje, za vsak korak naprej je moral sovražnik plačati ogromnimi žrtvami. Slednjič pa je vendar Steselj uvidel, da je ta odporna sila posadke jela pojemat, se manjšati in zavedal se je da trdnjavi ri več rešitve. V tem trenutku je dozorel v njem sklep, da izroči trdnjavo, ki je že itak storila več nego svojo dolžnost, svoji izprva ji že določeni usodi, to tembolj ker je posadki že pošlo tudi streljivo. General Steselj, junak, čigar ime bo no-iz zgodovina človeštva, je odložil svoj meč, ko je uvidel, da je vsak nadaljni boj brezuspešen, ko se je prepričal, da se mu v doglednem času ni nadejati od nikoder rešitve. Japonci so pet dni noč in dan bombardirali trdnjavo. Celo bolnišnice so bile vse porušene. O 20.000 mož broječe posadke, je bilo 15.000 že nesposobnih za boj, ostali pa so bili tako utrujeni in izmučeni, da so se komaj držali na nogah. Vse tega se je Steselj odločil podati se. Pri tem pa se je sklenilo razdejati vse trdnjave z dinamitom, razdejati vse topove in uničiti še v pristanišču ostale ladje. To se je tudi pozn je zgodilo.

Najhušji napad je bil dne 30. m. m. Japonci so zavzeli Erlunšan. Boj je trajal o 10. ure dopoldne do 8. ure zvečer. Ob 4. uri popoldne je prišlo do strašnega boja. Japonci so vdrl ob črti topov v notranjo t ter zavzeli ob Ruse, kateri so iz svojih zavarovanih pozicij prizadejali Japoncem veliko izgub. A dolgo se niso mogli držati, morali so s umakniti. Pri tem spopadu so izgubili Japonci čez 1000 mož. Japonci so že več mesecev naprej pripravljali napad s tem, da s utrdbo polminirali.

Z mandžurskega bojišča ni posebnih poročil. Dne 30. m. m. so Japonci zelo ob streljavali ruske pozicije pri vasi Linsipu. Ruske baterije so uspešno odgovarjale sovražniku. Dne 1. t. m. je pričelo v centru silno streljati s topovi, katero je pozneje zamenjalo s puškami. Silen napad raznaša velike oblake prahu in snega, tako da jemlje vid. Vzlic temu se niso veliki sovražni napadi najmanje posrečili prodreti ruski centrum. Japonci so bili z velikimi izgubami odbiti. — Sodí se, da pride tekom tega meseca 200.000 Rusov na bojišče.

Dopisi.

S Klanca. Proti deveti uri na novem leta dan sem šel domov. Srečal sem hujanskega cerkovnika z lučjo, a zraven njega j stopala neka ženska, ki je nisem spoznal. Kaj to pomeni — sem si mislil in sem se d lje. Doma so bili veseli, pili so in pili in plesali. Rekel sem jim, naj malo utihnejo, kaj i zdajpazdaj morajo priti nekoga obhajati. Hrup se je polegel, orglje so utihnile in ja sem legel k počitku.

Drugi dan me zbudi strašna novica: «klanski fantje so skoro vsi zaklani.» — Tre tresla me je ta novica, še bolj so me razbuile pa posameznosti. Eden je pravil tako drugi zopet tako. Ljudje so se zgražali na Premskovljani in pomilovali uboge Klančane. Kakor sem slišal od različnih, tudi od tepenih samih, je bila stvar nekako takole: Grajzar je otvoril novo gostilno na Klanecu. Gostilna spada v istini tudi pod Klanec, kajti svet je kupljen od klanskega kneta I. Kozelj-

niša stoji toraj na klanskem svetu in ne spada pod Premskovo, kakor trde Koželarji. Klančani so toraj naredili svojo dolžnost, ako so prinesli Grajzarju »smrečico«, saj tako je že od nekdaj v navadi. Pa tudi Premskovljani so pripravljali »smrečico«, tudi oni so mislili enkrat piti zastonj. Ob treh popoldne so imeli Klančani že vse pripravljeno in zbralo se je mnogo fantov, ki so veselo pevajoč in ukajoč nesli »smrečico« novemu gostilničarju — mimo J. Gorjanca. Premskovljani so toraj videli, da so jih Klančani prehiteli in v svoji oholosti in osobnosti so zažgali še nedovršeno »smrečico«. Ali pri plamenu te »smrečiče« so zaprisegli osveto, maščevanje. Vsi so bili tako razburjeni in jezni, da se je bilo bati najhujšega. Jeli so razgrajati in takoj odrinili za Klančani, da jim pokažejo, kaj premorejo kline njih nožev, posebno zdaj, ko so jim odplavali oni sladki upi, da se napijo enkrat zastonj. Jaka Gorjane jih je miril in jim dal menda par litrov vina zastonj, samo da bi jih pridržal, boječ se, da se ne stepejo. Klančani so prinesli drevesce novemu gostilničarju in tudi on je storil svojo dolžnost. Dal jim je vina, kar se ga jim je zljubilo piti. Bili so židane volje, peli so in pili. V tem stopita v gostilno dva Koželarja. Naročila sta liter vina in prvi je začel zbadati Klančane, kakor je že od nekdaj njegova navada. Približal se je mizi, kjer so sedeli Klančani in izbil je čnemu klobuk z glave. Ta pa po koncu, skoči proti njemu in ga oklofuta prav pošteno, liter se mu je razbil na trdi Koželjevi buči, razletel se je na kosce in kri se je poredila. Nek drugi Koželar, sam ne vem, kako je prišel k Grajzarju, tisti dolgoletni Ursič je stekel k Gorjancu in povedal, kaj se godi pri Grajzarju. »Potratovega Joža« bodo Klančani ubili, pejmno no pomagat!« Pri Grajzarju so jih spravili na cesto in zunaj so fantje malo postali, potem so mislili odriniti v Kranj. V tem so se tudi Koželarji vsuli na cesto pri Gorjancu in drli so kakor podivjani proti Grajzarju. Potegnili so nože in nekdo zaklanih mi je pravil, da so se kline svetile kakor sablje... Nekateri Klančani so stekli, drugi so pa ostali na mestu, kakor zid... Seveda Koželarjev je bilo mnogo več in vrh tega vsi oboroženi z noži... Klančani pa niso imeli, kot prazne roke, saj niso prišli na pretep, niti mislili niso na kaj takega, oni so storili samo svojo dolžnost... Primskovljani so kar skočili po Klančanih in jeli udrihati z noži po njih... Eden izmed Klančanov, jako pameten fant, ki ni bil še nikoli v nobenem pretepu, jih je jel miriti, ali vse zamanj, dobil jo je tudi on sam... »Jaz imam že zadosti,« je zavpil eden, »jaz imam že tudi dosti,« je zavpil njegov brat, »tudi jaz imam dosti,« je zajčel tretji brat... Tudi drugi so jo dobili z noži ali v roko, vrat ali glavo... Izmed vseh Klančanov, kar jih je ostalo tam, je bil samo eden Klančan neranjen... Premskovljani so sedaj stekli, ko so naredili, kar so nameravali, in tam pred Grajzarjem se je vzdignilo milo ječanje in stokanje, ki je prodrlo doli do Klanca. Ženske, ki so slišale, so bile vse prestrašene in mati nesrečni sinov je tekla tja gori in pri Marijani je našla najmlajšega sina vsega krvavega, vsega oklanega. Šele 18 let star in revež je imel 7 ran. Uboga mati, solze so ji vdrle po licu, ko je videla svojega sina zvijajočega se

v bolečinah. »Kje pa sta onadva, Francelj in Tone?« Stekla je na cesto in obupno klicala: »Francelj, Francelj — Tone, Tone! — kje sta?« Nič odgovora. Iskala je revica v temi zastonj. — Ona dva sta namreč odšla takoj k zdravniku, ko sta začutila rane v vratu. Tam pred pokopališčem sta se zgrudila na tla... Mati je hitela v Kraj in našla je oba že pri zdravniku. Zdravnik je spral in zasil rane in potem so jih odpeljali domov... Koliko so reveži trpeli, postalo jim je zelo slabo in o enem so mislili, da ne bo učakal jutra. K bolnikom je prišel duhovnik, k Premskovljanom pa orožniki in odpeljali so jih v luknjo...

Iz Krope. Če zamorca se bolj umivaš, ostane črn, če se kroparski župnik Hönigman še bolj pere v »Slovincu«, on ostane umazan, kakor je. Dne 10. decembra se je ta obširni mož hvalil v »Slovincu«, koliko dobrega je storil Kroparjem. Kar se lastna hvala pod mizo valja, hočemo mi tudi po resnici povedati o velikih dobrotah župnikovih. Nesreča je hotela, da je pred 12. leti prišel v naš trg k cerkvi sv. Lenarta župnik Hönigman. Dopis v »Slovincu« pravi, da je župnik dobil nekatere družine brez denarja in brez obleke ter jim je on potem preskrbel obleko in denar, on je pa samo delil. To bi pa znal vsak drugi tudi storiti. In ker dopisnik v »Slovincu« vprašuje, kje so bili takrat tisti dopisniki »Naroda« in »Gorenjca«, povemo tukaj očitno, da smo na tihem premisljevali in obžalovali, da je Kropa dobila takšnega dušnega pastirja, ki je s prižnice začel pripovedovati, da zadostuje v Kropi samo ena gostilna in ena prodajalna. Trdil je »dobri« župnik, da delavci kovači preveč zaslužijo in če en oče z družino zasluži 30 kr. na dan, lahko preživi družino in lahko še k njemu (župniku) prinese deset krajcarjev spraviti. To ni župnik samo enkrat povedal v Kropi, temveč najmanj 20krat. Ali je to govoril v svoji nevednosti ali fantaziji, tega ne vemo, morda pa tudi iz same hudobnosti, ker ne moremo si misliti, da bi on verjel, da bi družina za 20 krajcarjev poldrugo kilo kruha pojedla na dan, oče pa naj bi polg te hrane še delal in tolkel od štirih jutraj do 6. ure zvečer. Ako župnik poizkusi preživeti sebe vsaj 14 dni z dvajsetimi krajcarji, bode videl, da se mu bode kmalu zmanjšal tisti del telesa, ki ga ima on za — boga. Kdo je ustanovil v Kropi žebljarsko zadruho, to ve vsak Kropar, ki se je zato zanimal. Ustanovitelja sta bila takratni predsednik trgovinske zbornice gospod Ivan Murnik in dr. Zupan, (dvetine v Ljubljani). Župnik se je res držal zadruge nekaj let, toda le zato, ker je mislil pri tem na svoj dobiček in na to, da bi komandiral celo zadruho. Toda, ker sta imela gospoda Fr. Šolar in ranjki L. Kenda tudi svoje glave in tudi svoje misli in jezike, so se kmalu razdrli z župnikom, menda največ zato, ker je župnik res hotel, da bi delavci zaslužili po 30 kr. na dan. Kristus je rekel: »Po njih delih jih boste spoznali,« tako velja tudi tukaj, da smo našega župnika spoznali po njegovih delih. Kdo je ob času požara skrbel za Kropo? Dopisnik v »Slovincu« pravi, da samo župnik, in da je v 12. letih preskrbel revežem 40.000 K. O kako debela laž je to, debelejša, kakor župnik sam!! Ako govorimo po pravici, je ob času požara največ dopisoval, se trudil in delal takratni nadučitelj g. Josip Korošec. Pisaril je cele noči. Kar

je res, se ne sme tajiti in zavijati. Največja zahvala gre le g. Korošcu, kakor sploh smo imeli Kroparjev oč koristni od učiteljev, kakor od duhovnikov (izvzemši rojake-duhovnike). Ob času požara so drugi prosili in dajali, župnik je pa samo delil podpore. In kako delil!? Janezu Megušarju ni zgorelo niti za en vinar. Da si je pa mogel napraviti hišo, dobil je podpore 1600 K. Bogatince Jurij Megušar si je tudi pustil izplačati podporo, dasiravno je bilo več drugih bolj potrebnih. Nekateri niso bili nikjer zavarovani in bodo čutili požar še dolgolet, dočim bi bil bogatinec Megušar lahko brez podpore postavil svoje hiše. Kar se pa tiče nadružnih uradnikov, ni potreba misliti, da se dopisnik »Naroda« in »Gorenjca« mora žnjimi sporazumovati, ker dopisnik ima še cele kupe pisati zanimivih stvari. »Slovenčev« dopisnik pravi: ali naj se Kroparji poprimajo »Gorenjčevega« dopisnika in popuste župnika? Na to odgovarjamo, da se nikoliur ne vsiljujemo, kakor dela to župnik, tudi ne znamo panati ognja, kakor so prismojene terejalke govorile takrat, ko je v Kropi gorelo, da je župnik panal ogenj. Ogenj so panale brizgalnice, na spodnjem kotcu posebno brizgalnica sosedov Kamnogoričanov. Tem gre zahvala, ne pa župniku. Vendar pa še vprašamo tistega, ki hoče župnika Hönigmana postaviti v tron. Komu pa daje Hönigman kruha? Komu preskrbuje zaslužek? Ali je težko odgovoriti na to? Rečemo pa pri tem, da g. Fr. Šolar, sedanjí župan, odvaga 99 krat na dobrodelnosti Kroparjem. To je mož na svojem mestu. Župniku Hönigmanu je disal le Luka Hafner, ki je občino oškodoval za 2277 K. Ta župnikov pajdaš, vili katoličan in klerikalec, si je mislil najbuz na ško to občine prisvojiti lepe krončce. Zato bodo od sedaj naprej Kroparji vedeli izbrati župana drugače, kakor pa take, da bi ga jim župnik usilil. Sedanjemu županu smen.o zaupati, bolj kakor Luknici in bolj, kakor župniku, ker vsak človek zaupa takim, na katere se zanese. Koliko pa se sme zanesti na L. Hafnerja in njegovega prijatelja, nam priča primankljaj 2277 K. Ni vse, če je človek klerikalec, pa ima druge pege.

Seše Vidimo.

Novice iz Cerkljan.

— Poročali smo že, da je igral »likof« glavno ulogo pri volitvi župana. Če ta ni zadostoval, so obljubovali stipendije sinovom odbornikov, obrtnikom, da jim pojde županstvo na roke, t. j. da bde pristransko. Tako je Jazbec kupil županski stolci in žnjim sekretar mesečno plačo.

— Ker so barantanja navajeni občinski očetje, so pri zadnji seji barantali za županovo plačo. Nič manj kot 1030 kron so oče župan zahtevali za eno leto. Toliko je malo preveč za človeka, ki se ni učil drugega kot sekati drva, trešiti štolco in nategovati harmoniko. Pa'don! Znajo — oče župan — svoje ime »namalati«, a zapisati ne.

— Okna premajhna. Odbornik gosp. župnik je predlagal pri zadnji seji, da morajo biti nova okna v župnišču. Bo pa že zopet treba odpreti kmetom mošnjček!

— Neumesten predlog. Zahtevalo se je tudi, naj županstvo nikomur ne izdaja dovoljenja za ples. Seveda je šel predlog v koš.

— Cerkljanci! Zakaj se tako malo menite za občinske račune. To ni prav! Zato dela županstvo z občinskim denarjem kot svinja z mehcom. Odbornikov se ni bati, kjer skoro nobeden ne ve, koliko je 2 × 2. Drugi občani se za to ne zmenijo. Tako ima sekretre prvo in zadnjo besedo.

— Govori se, da plačuje občina Petrovčevi mami 260 kron za tisto kamrico, kjer župan, sekretre in občinski sluga prodajajo dolgčas, kljub temu, da je v šolskem posl. pju nalašč zidana soba za občinsko pisarno. Bože mili, ali se bo sedanjí občinski odbor, kaj zmenil za to? Ne verjamemo.

— Ali je res? Kako je mogoče, da stoji v računu postavka za razsvetljava občinske pisarne? Vemo dobro, da ima župan čas uradovati po dnevu!

— Cerkveno petje je v naši cerkvi pravi škandal, to vam je cviljenje in kričanje, da že podgane beže iz vasi. Da se le katera v tem mrazu in vetru ne prehladi.

— Vse se raduje. Vsa fara, tudi Marijine hčerke se vesele, ker nas je zapustil kapelan Kos. Takega gospoda se nismo imeli in si ga ne želimo, da bi se brigal za vse drugo, opuštal pa bi svoje dolžnosti. To je vplivalo jako slabo na vedenje faranov. Ta gospod ni hotel iti obhajati belnikov na smrtni postelji, da so mu umrli brez tolažil svete vere. Dajal je napačna navodla glede pokopov. Zgodilo se je, da so pokopali mrliča, drug dan so šele v cerkvi oznanili pokop! In kako zabeljeni so bili njegovi računi glede porok in pokopov. Kdor ga je izkusil, ta ve. Do Lahovič je računil nič manj kakor 30 kronic. In kako je znal gospodariti z ljudskim imetjem. V sled njegovih zaslug bode morala fara, oziroma občina okrog 600 kron na leto več plačevati za cerkveno petje. Vidite, kmetje, taki gospodarji so duhovni gospodje. Sami ne plačujejo nikakih davkov, zato pa s tujim lahkomišljno go-podarijo. Kdaj bomo, kmetje, izpregledali in videli, da je klerikalizem tak škodljivec kmetu, kak r ogre (bel črv) spomladi rastočim rastlinam.

— Odbor čitalnice je takole sestavljen: predsednik računatelj Andrej Kmet; podpredsednik Jožef Jenko ml.; tajnik učitelj Josip Lapajne; blagajnik Fran Ahlin; knjižničar učitelj Karol Mahkota; odbornika Janko Ahlin in Tomaž Zupin; namestnik Ivan Kern.

— Umrla je dne 31. decembra min. l. v Cerkljah povsod znana 78 letna Ursula Pirnat, ki je služevala v hiši pokojnega A. Vavka celih 48 let. Gotovo lepa doba!

Novice iz kamniškega okraja.

— Kamniški klerikalci so postali stekli vsled odločbe deželne vlade kranjske, s katero se razveljavljajo občinske volitve v II. razredu glede izžrebanja treh klerikalcev. Kakor stekli psi grizejo v toiko em «Slovencu» krog sebe, a to je dobro, da je njihova st. klinja neškodljiva. Zgodila se jim je «velikanska» krivica, ker ni odločila deželna vlada tako, kakor so klerikalci zahtevali. To je pa bilo, je in bo, da klerikalci kriče, da se jim godi krivica, ako se ne zgodi ravno tako, kakor klerikalci zahtevajo. — Njihovo lajanje nas prav nič ne moti!

— Kamniški postopači v črnih suknhah groze «apot-karju», da bodo druge strune napeli. Bilo bi res dobro, da bi struno tako napeli, da bi počila. Kar se to zgodi, bodo Rimci veseli, ako jih pustimo živeti!

— «Pisač» okrajnega glavarstva je klerik-lecm tudi ostal v želodeu. Pravijo, da je brutalno kršil zakon! Nam je pa znano, da celibatarji vsak dan «brutalno» kršijo zakon, ker ne izpolnjujejo svojih dolžnosti.

— Našemu tehantu se zdi naš advokat dolgočasen. Mogoče je to res! Lojzka bi že vedela povedati, kdo je kratkočasen, ali lepi Janez ali advokat. Kranjski tehanti morajo biti jako kratkočasni, ker žive, kakor turški paše!

— Lep Silvestrov večer znajo prirediti kamniški klerikalci. V tem se posebno odlikuje tisti mesar, ki je rekel, da gre kupovat kravo, v resnici je pa šel na volišče «kupovat» klerikalne krave. Ženo in hčeri je na omenjeni večer počastil z najlepšimi besedami, ki jih je zmožen le kak klerikalni kravar. V hlevu je pa iz škafe napajal svojega hlapca, rekoč: «Tone, pij, le pij; saj bosta oba zadosti imela, ti in konj!» Kje je bil vendar tehant, ki je ob kakih volitvah vedno na cesti, kakor konjska figa, da bi bil poučil svojo ovčco, da ni krščansko iz škafe napajati svoje hlapce?

— Pogorelo je na novega leta dan hišno poslopje Frana Benkoviča, podomače pri Kristofcu v Blagovici. Goreč utrinek je padel na sosedno hišo, ki je tudi popolnoma pogorela. Radi velikanske burje se je bilo bati, da pogori vsa vas. Da se to ni zgodilo, je zasluga gasilnega društva v Lukovici, ki je bilo takoj na mestu.

Novičar.

Vabilo na naročbo. P. n. naročnike „Gorenjca“ uljudno prosimo, naj nam te dni izvolijo poslati naročnino za leto 1904. Obenem se obračamo do vseh prijateljev lista s ponižno prošnjo, da listu pridno pridobivajo novih naročnikov.

Osebné vesti. Deželnovladni konceptni praktikant g. dr. Bogumil Senekovič je iz Radovljice prestavljen v Ljubljano.

«Gorenjec» in «Slov. Narod» v cerkvi. Po mislih raznih duhovnikov in samostancev, ki prav dobro žive od neumnosti našega kmela, je ustanova rimsko-katoliške cerkve na tako slabih nogah, da se je vsak dan bati, da je ne uničita «Gorenjec» in «Slovenski Narod». Kar tresejo se častitljivi duhovni očtje pred tema dvema listoma, tako da moramo rehoie misliti, da «veličastili» sami ne verujejo, da je rimsko-katoliška cerkev božja naredba, kajti če bi verovali, da je ustanovil katoliško cerkev Bog sam, potem bi se pač ne mogli bati, da bi dva slovenska lista uničila nekaj, kar je Bog napravil. — Ljubljanski očetje lazaristi, ki si v potu svojega obitaja služijo vsakdanji kuh. so imeli nedavno v Škofji Loki «prepotrebni» misijon Ob. sklepu misijona so uprizorili malo komedijo. Vse v cerkvi zbrano občinstvo je moralo priseči, da ne boje nikdar več čialo niti «Gorenjca» niti «Slovenskega Naroda». Ljudstvo je prisiglo, po končani komediji (drugega imena to ne zasluži) je pa vsakdo komaj čakal, da je dobil kateri od prepovedanih

listov. — Mi rečemo samo to, da sovraštvo gotovih ljudi do naprednih listov izvira od tod, ker resnica oči kolje.

Volitev v delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu se je vršila dne 30. decembra. Slovenci so izgubili edini mandat, katerega so doslej imeli v VI. kategoriji. Oddanih je bilo v tej kategoriji 12 glasovnic, in sicer je dobil doseđanji slovenski zastopnik g. Feliks Stare, graščak na Kolovcu, 3 glasove, Vinko Majdič 3 in Lah 6 glasov. Da je po amezen volilec tako zanikrn, da se ne zaveda svojih narodnih dolžnosti, temu se se ni toliko čuditi, da je pa slovensko politično društvo «Ejnost» v Trstu tako zanikrno, da niti od g. Stareta vposlanih 15 do 20 glasovnic ni izročilo volilni komisiji, to pa že preseda vse meje!

«Narodna čitalnica» v Kranju priredi a je dne 31. dec. svojim članom in gostom Silvestrov večer, z objavljenim sporedom. Igrali sta se veseloigra «Mesalina» in burka «Stric Jaka». Obe igri sta uspeli izvrstno, kakor smo že vajeni od naših vrlih diletantov. Smehu ni bilo ne konca ne kraja ob izvrstnem izvajanju dosti komičnih prizorov obeh iger. Zbor naših diletantov je dobil izvrsten prirastek v osebi gospoda S—rja, ki je ta večer v mali vlogi Bledičnika pokazal, da se imamo nadejati od njega najboljšega. Prvikrat je pri nas nastopil tudi gospod H—r v vlogah Rožiča in strica Jakota. Na njegovi p idobitvi si more čitalnica čestitati; kajti med diletanti se nahajajo le redkokje tako izborne moči. Naravnost sinemo reči, da je večer tako dobro uspel v prvi vrsti po zaslugi gospoda H. Dobro došel! Druge vloge so bile v spret-nih rokah naših dobroznanih igralc S. ter N. O. in A. S. ter igralca g. J. S—ca, ki je bil v vlogi rakovskega trpina, krojača Iglarčka prav v svojem elementu. — Po dokončani gledališki predstavi bi bil moral nastopiti sloveči japon ki čarodejnik Čink-Čank-Fuč; a ker ga je bil na potovanju z Japon-skega v Kranj ujel admiral Rožden tvenskij, nastopil je mesto njega učence slavnega Boska, g. H—r, ki je zopet s svojim mirnim in elegantnim proizvajanjem raznih čarodejstev vzbudil splošno zanimanje in pri mnogih gledalcih uprav presenečenje in strmenje. Vmes pa je trosil svoje izvrstne dovte pe in žel sploh mnogo priznanja in smehu. Sledila je potem prosta zabava, med katero je naš slavnoznani čitališki pevski zbor nudi tudi resnejšega užitka. Prehod iz starega leta v novo se je izvršil ob izvrstnem in prav primernem govoru deželnega poslanca, g. Cirila Pirca in p. tem smo se veselo zasukali ter plesaje nastopili pot skozi novo leto. Zabava je bila kaj živahna in neprisiljena, in umaknili smo se šele bližajočemu se jutru. Pred in med igrama in k plesu je igral oddelek tukajšnje meščanske godbe.

Iz trgovskih krogov se nam piše: Ker se je od mnogih straui povodom našega božičnega drevesca toliko govorilo in nekatere osebe toliko skrbí, kaj je s prebitkom, bodi tem potom povedano, da smo izročili prebitek 40 K sl. trgovskemu društvu «Merkur» v Ljubljani. Več trgovskih pomočnikov.

X. redni občni zbor «Gorenjskega Sokla» se je vršil ob mnogobrojni udeležbi dne 5. januarja. V odbor so bili izvoljeni bratje; Ciril Pirc, starostom, Vinko Majdič, podstarostom, Miroslav Ambrožič načelnikom, Franc Ažman, Gašper Erzen, Konrad Geiger

Ivan Jagodic, Rudolf Rooss in Janko Sajovic odbornikom; Zdravko Novak in Ivan Švarc pregledovalcem računov. Natančneje poročilo sledi.

Žrebanje mladeničev, rojenih l. 1884. ki pridejo letos na nabor v prvem razredu, se vrši pri okrajnem glavarstvu v Kranju dne 13. t. m., ob devetih dopoldne.

V tukajšnji dijaški kuhinji je bilo plačati v decembru za 1595 kosil in 1484 večerij 590,56 kron.

„Slovenec“ dopisnik iz Kranja pobira iz «Gorenjca» in «Ljubljancanke» kranjske novice. Zabej jih le še s pristnim, slabodiškim klerikalnim maslom in jih potem v «Slovencu» prodaja za svoje blago. Zabela mu je seveda pri tem glavna stvar, da brižgne znajo, če le mogoče, mimogrede nekoliko po neljubih osebah. Tako si je drugod izposodil poročilo o obnem zboru tukajšne požarne brambe, sam je pa pristavil nastopni duhoviti odstavek: «Cirilu Pircu se je zdelo potrebno, da je ocenil zasluge bivšega načelnika. Mi pa mislimo, da bi stouili prepotrebneinu društvu prononsirani liberalci največjo uslugo, ko bi ga pustili pri miru.» Prav veseli nas, da smatrajo klerikalci požarno brambo zopet enkrat za prepotrebno dušstvo, kajti ni še dolgo tega, kar je Koblar zapodil društvenega slugo, ko je prišel k njemu pobirat letnih prispevkov. Sicer naj pa «Slovenec» dopisnik res nikar ne vlači požarne brambe v politični boj, kajti gasilno društvo je nepolitično in v njem vlada popolno jedinstvo, odkar so se izbaenili iz društva različni hujškarci in klerikalni Koblarjevi podrepniki. Količkor toliko je v to pripomogel tudi C. Pirc in prav gotovo je tista mlečna šlevica, ki piše v «Slovencu», zadnja osebeca, katero bi Pirc vprašal, če se sme udeleževati občnih zborov požarne brambe in na istih govoriti kot član in podpornik društva kar «Slovenec» novičar prav gotovo ni. — Pisoč o pr hodn pri kolodvoru, katerega pa ne bo napravil okrajni cestni odbor, kakor napačno poročila dopisnik, marveč železnična uprava po svoji m svetu vsled drezanja po cestnem odboru, se obregne «Slovenec» poročevalec pri tej priliki ob občinski odbor, češ, da je bil sploh Kranj v starih, lepih časih, ko še niso imeli prve besede liberalni politiki, ampak za mesto vneti, izkušeni gospodarji. — «zavbersko» mesto, danes pa — ? No, radi splošno znane snažnosti in ličnosti mesta se ne bomo prepirali s klerikalnim neslanetom. Bržčas si želi nazaj onih časov, ko so se po kranjskih ulicah prepirali radi slavnoznanega «vsak pol». Ti «stari lepi časi» so minuli, kajti sedaj pograbbjo vse blato klerikalci in je odkladajo v ljubljanskega «Slovenca».

Iz Bessico se nam piše: Našega fajmoštra smo vendarle toliko privadili manire, da se nekaj časa sem obnaša nekoliko dostojneje. Pustili bi ga pri miru, a mož je v svoji neprevidnosti preskrbil ponatis znane izjave odnosno zaupnice v «Slovencu», za katero sta nabirala podpise njegova podrepnika Klinar in Tibernik. V izjavi se zabavlja na Vašega dopisnika ter na «Gorenjca» in se poje slava Medvedovemu Francetu ter lepi Julki. Škoda, da niso ponatisnjeni tudi podpisi, da bi saj videli, kateri gimpeljni so se ujeli na Pokornovo limanico. Prihodnjie enkrat bomo dokazali, da ta zaupnica ni vredna niti tiste pol tape čikov, katere je nekoč podaril fajmošter Tiberniku.

Silvestrov večer, katerega je priredila naredna čitalnica v Škofji Loki v soboto 31. m. m., je potekel kaj zabavno. Dr. Anton Arko, ki je po kratkem predledku zopet prevzel predsedništvo, nagovori občinstvo z izbranimi besedami obenem bodreč čitalnične člane k delavnosti in agilnosti. Občinstvo ga je burno pozdravilo. Program se je moral sicer radinep ričakovanih ovir nekoliko izpremeniti: namesto burke «Čitalnica pri branjevki», se je uprizorila enodejanka «Raztresenci», katero so diletanti prav dobro p. d. d. d. Nastopil je tudi «Žane z Iblane», ki je z ostro satiro bičal obstoječe razmere. O polnoči je imel pozdravni nagovor akademik g. Ante Gaber. Voščil je vsm navzočim srečno novo leto, nakar si je tudi občinstvo medseboj navdušeno čestitalo. Končno se je razvila prav animirana prosta zabava. Šaljiva pošta je kaj živahno delovala. godba gospoda Otona Sadarja je pa poskrbela, da se je mogla mladina zabavati do ranega jutra s plesom. Zadnje ure starega leta so torej v veseli brezskrbnosti potekle.

Občni zbor «Slovenskega bralnega društva» v Škofji Loki se je vršil večeraj sv. Treh kraljev dan. Podrobno poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki priredi plesni venček v nedeljo, dne 15. januarja 1905 v prostorih «pri Kroni». Med počitkom bode srečkanje. Pri plesu svira godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj belg. štev. 27. Čisti dohodek je namenjen za poplačlo doma. Vstopnina nečlanom 2 K. Gospe in gospice proste. Članom gasilnih društev 1 K. Začetek ob 7. uri zvečer.

Odbor.

Sivolasi črevljar Anton Kouril v Škofji Loki je bil na sumu, da je oskrnil mladoletna dekleta. Izvršila se aretacija, a je bil potem zopet izpuščen. Sodišče pa ga je potem na novo pozvalo predse. Deželno sodišče v Ljubljani ga je nato obsodilo radi oskrumbe na 3 mesece poostrene ječe.

Blejske vesti. Prijateljski sestanke imajo učitelji radovljiškega okraja v četrtek dne 12. januarja ob dveh popoldne v gostilni g. Peter neta. — Občni zbor posojilnice za Bled in okolico bo jutri v nedeljo ob treh popoldne v «Blejskem domu».

Nevarno je poškodovala dinamična patrona dne 30. m. m. v kamenolomu na Bohinjski Beli delavca Rajmunda Žageta. Žageta je dobil več težkih poškodb na nogah in zgornjem delu telesa. Prepeljali so ga v ondotno delavsko bolnico.

Ponočni nemiri so v Kranj-ki gori v dno pogostej. Tudi celo božično noč se je razgrajalo. Županstvo bode vendar moralo kaj ukreniti, da se ne bode skoro vsako noč kalil mir.

«Učiteljski Tovariš» je letos stopil v 45. leto svojega obstanka, obenem pa izhaja kot tednik. «Učiteljski Tovariš» je sedaj najstarejši slovenski časnik.

* * *

Silovita burja je divjala prve dni t. m. po Krasu in krog Trsta. Blizu Ilirske Bistrice je prevrnila 2. t. m. tovorni vlak. En sprevodnik je bil težko ranjen dva pa lahko. Med Divačo in Gorenjemi Ležečami je burja metala debele, zvezane deske s tovrnega vlaka. Pri vlaku je trgala burja streho od voz in deske ob strani. V Trstu je burja izruvala na raznih krajih plinove svetilke. 40 oseb je bilo ranjenih. Tudi v Postojni in v Reki je bila burja.

Laški sleparji iz Vidma love slovenske kmete, da bi jih spravili v Brazilijo. Po škofjeloškem okraju se razširja oklic, ki je poln najlepših obljub. Brazilijanska vlada daje najrodovitnejšo zemljo avstrijskim državljanom zastoj, tudi voznja je od Genove dalje brezplačna. Upamo, da naš kmet ni več tako neumen, da bi verjel takim obljubam. Vendar pa svarimo naše ljudi, da naj bodo previdni, da se ne usejedo kakemu sleparju na limanice. Na braziljanskih sladkornih in bombažnih plantažah delati kot suženj. bi ne bilo posebno prijetno!

Romanje v Jeruzalem. Letos marca meseca se bo priredil romarski vlak iz Avstrije v Jeruzalem, kakor poročila «Slovenec». Romarji bodo romali čez Ogrsko in Srbijo v Carigrad, odtod po morju v Smirno, Bajrut, Damask in od Haife po kopnem preko Nazareta v Jeruzalem. Voznja v prvem razredu stane 1600 K, v drugem 1275 K in v tretjem 660 K. Potovanje traja približno 40 dni. Romarji, na noge torej, da bode te izveličani!

Dinamit je ubil v rudniku v Ameriki Valentina Banka iz Dragomelj pri Domžalah.

Nov črkostavni stroj. Že dosedaj znani stroj za stavljenje črk je pomenil hudo konkurencu črkostavcem, ker se more ž njim postaviti v eni uri 5000 besed. V tiskarni londonskega lista «Times» pa so postavili te dni stroj, s katerim se da v eni uri postaviti 60.000 besed. Strokovnjaki, ki so stroj pregledali, pravijo, da se mora človek naravnost diviti ženialnosti iznajditelja. Na ta novi stroj pa je treba zelo paziti ter se pod njim ne smeje prav nič tresti tla. Zato je stroj postavljen na visoko podlago iz cementsa.

Čuden atlet. V Brigittenau pri Duna'u živi neki 34 letni delavec, ki slovi zaradi svojih nenavadno močnih las. Pusti se po najmočnejšem človeku vzdigniti za lase v zrak in visi tako dalje časa. Težke železne utže si dá privezati za lase ter jih nosi pol ure. Cela njegova lobanja je nenavadna. Najmočnejši ljudje ga smejo biti s pestjo po glavi, ne da bi on trenil z očmi.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 2. t. m.

Prignalo se je 158 glav goveje živine, 4 teleta, 105 prašičev, — ovac, — kozlov, — bus. — 50 kg pšenice K 10,50, prosa K 8,50, ovska K 7,50, rži K 8,25, ajde K 8,—, ječmena K 7,—

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu decembru 1904 so 204 stranke vložile K 40.235,79, 142 strank vzdignilo K 22.377,51, 7 strankam izp'lačalo se je posojil K 9.600,—. Stanje hranilnih vlog K 1.133.458,03. Stanje hipotečnih posojil K 873.375,31. Denarni promet K 183.674,61.

Darila.

Tretji izkaz dijaške kuhinje v Kranju za december 1904: prof. kolegij 13 K, meščani 31,20 K, Ant. Majdič na Trati 2 K, Frank Barle v Ameriki 2,90 K (po uprav. «Gorenjca»), Fr. Benedik na Sv. Joštu 2 K, kaz. zad. Josip Kotnik - Fr. Jenko 10 K; F. Pollak - R. Jereb 5 K in Mana Bostic 10 K, župnik J. Škrjanc v Vremah 5 K, Stefan Kojnik, rač of v Gradu 4 K, Fr. Košmelj v Zoleznikih 4 K, Fel. Urbanc v Ljubljani 10 K, župnik Fr. Porenta v Križih pri Trzinu 10 K, Al. Pavlin. vel. pos. v Podbrezjah, letni prispevek 50 K, čarodejna predstava Hotse-Wara pri puščavniku 14 K, denar, kateremu ni najti gospodarja 10 K, županstvo Stara Loka 20 K, županstvo Jesenice 20 K, notar Karol Pleiweiß v Višnji gori 10 K, Edv. Dolenz 20 K mesto venca ranjekemu osmošolecu Ant. Šlambergerju, iz istega

namena prof. kolegij 21 K. in rodbina K. Florian 8 K, kaz. zad. J. Sajovic — M. Polko 5 K (sod. adj. Antloga), mesni kaplan V. Hybacek 50-24 K kot cisti dobiecek veselice, prirerjene na korist dijaske kuhinje v tukajšnji Marijini družbi dne 26. dec., rodbina Grajzer iz Senčurja za odkup od novoletnih vošcil 10 K.

Konjsko-kovaškega pomočnika

in enega v to stroko spadajočega učenca takoj sprejme 4-1

Gasper Maher

kovač in živinozdravn. pomočnik v Škofji Loki.

Izjava.

Ker se po okolici širijo govornice, da pišem jaz zadnje dopise iz Cerkljan v «Gorenjca», prosim sl. uredništvo cenj. lista, naj blagovoli potrditi, da ne pišem jaz in da z listom nimam nikake zveze. (Potrjujemo. Op. uredn.) Kdor bo še nadalje širil take in temu enake govornice, hočem sodnijsko proti njemu postopati.

Zg. Brniki 1. januarja 1905.

2-1

Josip Jenko, posestnik.

Zahvala.

Vsem mladenicem se zahvaljuje za brezplačno nošnjo k večnemu počitku njenega brata

M. Kristan
sestra.

3-1

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroje, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteti: 103-31

valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

GOLDENE MEDAILLE BERLIN 1904

frizer
za dame in gospode. Ljubljana, Sv. Petra c. 35
priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniški pripomoček, ki ročeni gorke in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvoduje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las. Oddelek za dame s seperatuim vhomom.

Vidmarici kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 kron, 24 steklenic (2 ducata) 8 kron 60 vin, 36 steklenic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 steklenic (4 ducati) 16 kron, 60 steklenic (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sluzi ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolestin.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 kron 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilje. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195-7

P. Jurišić, lekarnar

Pakrac.

Pozor!

Bolnemu zdravje!

Pozor!

Slabemu moči!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh žiloderih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolestin iz želodca, vet ove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlo in vse druge lozenci, ki v sled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesi maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Hamburg-Amerika

150-18

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovasko, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

v Kranju.

Zaloga voznih plah in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žindre in kajnita. 71-32

stropov, vliite kotle. Veliko izber slamoreznic, železnih peč

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake**, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. **Zaloga svetilk**, zaloga različnih barv.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

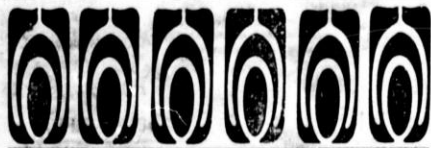
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje posojilnica sama.

1-1

Stanje vlog K 3.432 029-32. Stanje hipotečnih posojil K 2,003 069-64.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrsne garderobe za gospode po najnovejših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tu-zemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

221-8

Naznanilo.

Naznanjam, da sem letos nakupil veliko dobrega

vina

ter ga prodajam na debelo in drobno. Priporočam se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

224-2

Anton Kummer

gostilna „pri Golarju“ v Kranju.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

St. Petersburške
GALOSHE
čevlji za sneg, Storm Slipper

Pristne samo z

na podplatu

Na debelo in na drobno pri

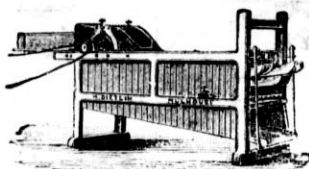
Ant. Krisperju v Ljubljani

kakor tudi pr. sledečih tvrdkah:

Geškutti M. r. ja, Ljubljana. Dolničar D. Postojna. Bartemay Josip, Kočevje. Ben. dikt J. S., Ljubljana. Brinšek Iv., Trnovo. Engelsberger R., Krško Homann Friderik, Radovljica. Homann Oto, Radovljica. Fürsager Leopold, Radovljica. Gratner Jurij, Kaunak. Gatsch A., Kostanjevica. Kolar Jos. & Co., Ljubljana. Lapajne Valentin, Idrija. Morauc Josip, Novo mesto. Petričič Vaso, Ljubljana. Persehe Alojzij, Ljubljana

Pollak Marija, Kranj

Petelin Andrej, Ribnica. Trevn Valentin, Idrija. Trevn Anton, Jes. nice. Treo Karolina, Ljubljana. Verbič Anton, Sevnica. Jeuniker Ernest, Ljubljana. Kasch A., Ljubljana. Kenda Henrik, Ljubljana. Leutgeb Anton, Ljubljana. Reknagel Karl, Ljubljana. Schäffer Albert, Ljubljana. Schmitt F., Ljubljana. Szantner Fr., Ljubljana. Lebinger & Bergmann, Litija. Ferjan I., Jesenice. E. Hoffmann, Kočevje. Jenke Franc, Kočevje. Barborič M., Novo mesto. Koceli I. N., Škofja Loka. 216-3

Znižane cene.

Jamčeno najbolje blago.

220-2

Največja zaloga

najnovejših vrst slamoreznic, gepeljnov, mlatilnic, motorjev, tromb in cevi, klin in drugih potrebščin za poljedelstvo se nahaja pri

Franu Zemanu, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 pri Št. Peterkem mostu.

Kmetovalci!

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristal dr. pl. Trakóczyjev kranjski redilni prašek za pashiče. Natboljši zdravi dodatek h krmi, ki se n. j. uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Do 1 je na tis. če zahvalnih pisem o izlozkih uspeh njih najvišje medalje na razstavih v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju.

1 zavo za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trakóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe 148-9 popust.

Večkrat premišljano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za hopeli, kakor tudi kipe, vaze in
duge glinaste izdelke
v vseh barvah, tipežne in celo
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinatih izdelkov
August Drešer
v Ljubljani.

98-27

M. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svoje
izborno zalogo

ur,

zlatnine

in

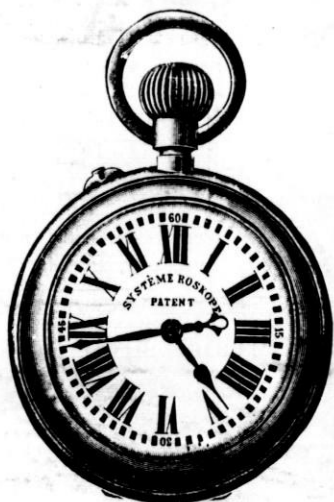
srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša značka, gl. 6-50. 114-27

Tapetnik in preprogar
Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovano z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-18

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za svojim sinom **Jožetom Žumerjem**. Tudi bom vsakega sodnim potom nasledoval, kdor bo od njega kaj kupil.

Vogljje, 28. decembra 1904.

223-2

Martin Žumer, po dom. Perneš.

Zahtevajte pri nakupu
**Schicht-ovo štedilno
milo z znamko „jelen“.**

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-26

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

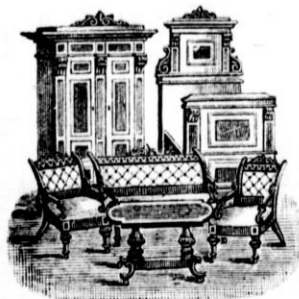
Ustje
(Česko)

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

97-32

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, prilično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, ovalna miza, obšalnik, miza, stensko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je
„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva
v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, lit rarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuhar-kih knjgah nenavadne opreme, in končno varčera gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-63

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s 13-52

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno! Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1 03 v Pragi bi'a je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S 1. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

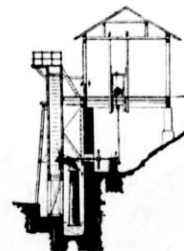
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, seklric, sesalk in gospodarskih strojev.

Seydlin

Najbolje za zobe

G. Tönnies

104 32

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot poslovno žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji iz kolesa

Tovarniška zaloga 121-14

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Čeniki se dopoljejo na zahtevanje zastojn.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo tiganje in otekanija po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in pasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, určujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšajo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse iz glist izhajajoče bolezni. Delujejo izobno proti hripavosti in prehlajenju. Leč je vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smela biti manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** zato naj se naročijo točno pod naslovom:

MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Markov trg št. 90, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja, in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 stekl.) 8 K, 3 ducate (36 stekl.) 11 k, 4 ducate (48 steklenic) 14'60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gaz, ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kiur, kr. nadlogor; Stepan Borčić, župnik; Ilja Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; J. Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1860.

157-10

MESTNA LEKARNA, ZAGREB

Markov trg št. 90 poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo.